

Nr 36

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i polislönereglementet m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 48 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 20 januari 1956, föreslagit riksdagen att 1) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i polislönereglementet den 14 maj 1954 (nr 226) i huvudsaklig överensstämmelse med det såsom bilaga B vid statsrådsprotokollet fogade författningsförslaget; 2) i övrigt godkänna av departementschefen förordade förslag om ändrade grunder för lönegradsplacering av polismanstjänster samt om ändring i avlöningsförmånerna för polispersonalen m. m.; 3) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som kan bli erforderliga i anledning av de under 1) och 2) omförmälda förslagen och att jämväl i övrigt vidtaga erforderliga åtgärder för förslagens genomförande fr. o. m. den 1 juli 1956; samt 4) bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1956/57 medge det överskridande av den i avlöningsstaten för poliskåren i Boden upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal, som kan föranledas av vad sålunda föreslagits.

Propositionen

I propositionen underställes riksdagens prövning förslag till vissa ändringar i polislönereglementet m. m. Förslagen grundar sig på en överenskommelse, som — under förutsättning av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — den 15 december 1955 träffats med Tjänstemännens centralorganisation och Svenska polisförbundet, och innebär i huvudsak följande.

För den icke-ordinarie polispersonalen avkortas tiden för befordran till Ce 13 till 1 år och för befordran till Ce 15 till 3 år. Ordinarie poliskonstapel skall vara placerad i Ca 15. För inrättande av förste poliskonstapelstjänst i Ca 17 skall gälla ändrade grunder, vilka medför en väsentlig förbättring av beföringsmöjligheterna för polispersonal med arbetsuppgifter, för vilka befälsutbildning icke är erforderlig. I fråga om lönegradsplacering av befäls- och kriminaltjänsterna föreslås också vissa ändringar. Förslagen beträffande den ordinarie polispersonalen medför uppflyttning av sammanlagt omkring 1 500 tjänster.

Ekiperingsbidrag till ordinarie eller extra ordinarie polisman skall tills vidare, så länge central inköpsorganisation för uniformspersedlar saknas, utgå med 420 kronor för år.

Den årliga kostnadsökningen för löner har beräknats till 1,5 miljoner kronor, exklusive den lönekostnadsökning, som kan föranledas av förslagen om förkortad befordringsgång för icke-ordinarie polispersonal och som uppskattningsvis torde uppgå till 300 000 å 400 000 kronor. Højningen av ekiperingsbidraget beräknas medföra en årlig kostnadsökning av 1 miljon kronor.

Beträffande den närmare innebörden av propositionsförslaget får utskottet hänvisa till s. 3—10 i statsrådsprotokollet.

Motioner

I anledning av förevarande proposition har väckts två likalydande motioner, den ena inom första kammaren av herr *Nils Elowsson m. fl.* (I: 484) och den andra inom andra kammaren av herr *Nilsson i Bästekille m. fl.* (II: 642), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte besluta, att hinder icke möter för polisväsendets organisationsnämnd att beakta även sådana frågor som t. ex. lönegrad Ca 21 för jourhavande befäl vid ordningspolisens avdelningar i städer av Kristianstads storlek.

I fråga om motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen I: 484.

Utskottet

I förevarande proposition framlägges förslag till vissa ändringar i de år 1954 utfärdade avlöningsbestämmelserna för polispersonal. Förslaget grundar sig på en översyn av nämnda bestämmelser, som efter framställning av svenska polisförbundet ansetts böra företagas bl. a. för att säkerställa ett jämnare utfall av föreskrifterna i polislönereglementet och tilläggsbestämmelserna till detta. Sedan överläggningar i ämnet ägt rum med representanter för Tjänstemännens centralorganisation och polisförbundet har en överenskommelse träffats, under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande. Denna överenskommelse har godtagits av Kungl. Maj:t och underställes genom förevarande proposition riksdagens prövning i de delar som påkallar beslut av riksdagen.

Den huvudsakliga innebörden i det föreliggande förslaget är, att i fråga om icke-ordinarie personal tiden för befordran till första extra ordinarie tjänst avkortas, att lägsta ordinarie tjänst skall tillhöra 15 i stället för 13 lönegraden, att ändrade grunder fastställas för inrättande av förste poliskonstapelstjänst i 17 lönegraden, att gällande regler för lönegradsplacering av befäls- och kriminaltjänster underkastas vissa ändringar, att ekiperingsbidragen höjs så länge central inköpsorganisation för beklädnad saknas samt att vissa ändringar genomföres i fråga om särskilda ersättningar och lönetillägg.

Enligt vad föredragande departementschefen framhållit innebär det föreliggande förslaget i fråga om polispersonal med arbetsuppgifter, för vilka befälsutbildning inte anses erforderlig, en väsentlig ökning av befordrings-

möjligheterna och torde komma att få stor betydelse för rekryteringen till polisväsendet. Denna omständighet bör enligt utskottets mening tillmätas särskild vikt vid ställningstagandet till förevarande förslag. Vid sin granskning av detsamma har utskottet funnit det väl förenligt med de huvudgrunder, på vilka 1954 års polislönereglering är uppbyggd, med beaktande jämväl av inom statsförvaltningen i egentlig mening vedertagna lönegradsprinciper. Utskottet har därför funnit sig kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Vad departementschefen i samband därmed i olika hänseenden anfört har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Beträffande de i ämnet väckta motionerna I: 484 och II: 642 får utskottet framhålla följande. Enligt Kungl. Maj:ts förslag har reglerna för placering i Ca 21 av jourhavande befäl i vaktstyrka (förste polisassistent) förutsatts skola tillämpas bl. a. i sex särskilt angivna städer, där gällande förutsättningar för placering av sådant befäl i Ca 21 i det närmaste är uppfyllda eller där särskilda skäl ansetts föreligga med hänsyn till städernas allmänna struktur och omedelbara grannskap till storstäder. I de nämnda motionerna hemställs att vid de nya personalstaternas uppgörande måtte beaktas även frågan om lönegrad Ca 21 för jourhavande befäl vid ordningspolisens avdelningar i städer av Kristianstads storlek. Enligt vad utskottet inhämtat har den i motionerna berörda frågan varit föremål för övervägande vid de i ämnet förda förhandlingarna utan att föranleda någon åtgärd av angiven innebörd. Även om vissa svårigheter i regel uppkommer, då det gäller att göra gränsdragningar av ifrågavarande slag, kan utskottet likväl inte finna tillräckliga skäl för ett tillmötesgående av motionsyrkandet — något som otvivelaktigt skulle medföra svåröverskådliga konsekvenser. Utskottet får därför avstyrka nämnda yrkande.

I anslutning till det senast anförda får utskottet slutligen framhålla följande. Enligt vad i propositionen anföres är avsikten att, sedan riksdagen beslutat i anledning av förevarande proposition, polisväsendets organisationsnämnd skall upprätta och till polisdistrikten överlämna förslag till de ändringar i personalstaterna, som föranledes av propositionen. Beslut i ämnet ankommer emellertid på vederbörande polisdistrikt. Det bör enligt utskottets mening kunna förväntas, att polisdistrikten därvid inte gör avsteg från de linjer som uppdragits i propositionen och därmed försvårar förverkligandet av den enhetlighet i lönegradsplaceringarna, som utgör en av de grundläggande förutsättningarna för löneregleringen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 484 och II: 642,

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i polislönereglementet den 14 maj 1954 (nr 226) i huvudsaklig överensstämmelse med det såsom bilaga B vid statsrådsprotokollet över civilärenden för den 20 januari 1956 fogade författningsförslaget;

2) i övrigt godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslagen om ändrade grunder för lönegradsplacering av polismanstjänster samt om ändring i avlöningsförmånerna för polispersonalen m. m.;

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som kan bli erforderliga i anledning av de under 1) och 2) omförmälda förslagen och att jämväl i övrigt vidtaga erforderliga åtgärder för förslagens genomförande fr. o. m. den 1 juli 1956;

4) bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1956/57 medge det överskridande av den i avlöningsstaten för polis-kåren i Boden upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal, som kan föranledas av vad sålunda föreslagits.

Stockholm den 24 februari 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Leander, Näsgård, Gillström, Boman, fröken Andersson, herrar Sundelin, Birger Andersson, Lodenius, Erik Svedberg, Elfving, Rikard Svensson, Sunne och fröken Ranmark; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Bergström, Ståhl, Åkerström, Rubbestad, Petterson i Degerfors, Andersson i Mölndal, Widén, Johansson i Mysinge, Gustafsson i Skellefteå, Gustafsson i Stockholm, Andreasson och fröken Karlsson.